

Asia: VN/25711/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Opetushallituksen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta annetun lain muuttamiseksi

Opetushallitus toteaa otsikkoasiasta lausuntonaan seuraavaa:

Opetushallitus pitää esitystä varhaiskasvatuksen digitaalisen laadunarviointijärjestelmän (Valssi) perustamisesta kannatettavana.

Opetushallitus katsoo, että varhaiskasvatuslain (540/2018) 24 §:ssä säädetyn varhaiskasvatuksen arvioinnin tavoitteiden toteutuminen edellyttää toimivaa,

yhdenmukaista ja luotettavaa järjestelmää, jossa käytetyt arviointikriteerit perustuvat valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin.

Opetushallitus pitää tärkeänä, että varhaiskasvatuksen järjestäjille ja tuottajille tarjotaan Valssi-järjestelmää työkaluna myös itsearviointivelvoitteen

toteuttamiseksi. Yhdenmukaisiin kriteereihin perustuvan arvioinnin avulla edistetään varhaiskasvatuksen laatua, tunnistetaan toiminnan vahvuuksia,

nostetaan esiin kehittämistarpeita ja kehitetään toimintaa. Opetushallitus pitää hyvänä, että järjestelmä perustuu kehittävään arviointiin, josta on hyötyä

erityisesti paikallisella tasolla.

Esitys varhaiskasvatuksen tietovarannon (Varda) tietojen hyödyntämisestä Valssijärjestelmässä vastaa varhaiskasvatuslain (540/2018) 66 §:ssä määriteltyä

tietovarannon käyttötarkoitusta, jonka mukaan viranomaiset voivat käyttää lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseksi tarpeellisia tietovarantoon tallennettuja

tietoja. Tietovarantoon tallennettuja tietoja voidaan käyttää lisäksi varhaiskasvatuksen arvioinnissa, tilastoinnissa, seurannassa ja tutkimuksessa. Tietojen luovutuksesta säädetään erikseen varhaiskasvatuslain 73 §:ssä. Opetushallituksen käsityksen mukaan se voi luovuttaa Varda-tietovarantoon

tallennettuja tietoja Kansalliselle koulutuksen arviointikeskukselle tämän lakisääteisiä tehtäviä varten rekisterin- tai yhteisrekisterinpitäjänä edellä

mainittujen säännösten mukaisesti. Mikäli luovutettaviin tietoihin sisältyy salassa pidettäviä tietoja, tiedonsaantioikeudesta on kuitenkin tarvittaessa säädettävä erikseen Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta annetun lain (1295/2013) 6 §:ssä.

Osana esitetyn järjestelmän käyttöönottoa varhaiskasvatuksen tietovarantoon lisättäisiin uusi tallennettava tietokenttä, työntekijän työ sähköpostiosoite.

Opetushallitus katsoo, että uuden tietokentän lisäämisen tulee olla aluksi vapaaehtoista, kuten esitysluonnoksessa esitetään, jotta varhaiskasvatustoimijoille ja järjestelmätoimittajille jää riittävästi aikaa tietojen tallentamiselle. Kaikilla yksityisten palveluntuottajien työntekijöillä ei myöskään välttämättä ole työ sähköpostiosoitetta. Opetushallitus tulee antamaan uuden määräyksen ja ohjeen tietorakenteesta, jossa uusi tietokenttä on huomioitu.

Esitysluonnoksessa mainitaan työntekijöiden yksilöivä tunnus (mm. sivulla 15) mutta ei oteta kantaa siihen, mitä muotoa tunnus on. Oppijanumeron käytöstä

yksilöivänä tunnisteena säädetään valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain (884/2017) 3 §:ssä. Oppijanumeroa voidaan käyttää henkilön yksilöintiin toteutettaessa varhaiskasvatukseen, opetukseen tai koulutukseen liittyviä lakisääteisiä tehtäviä sekä toteutettaessa Opetushallituksesta annetussa laissa (564/2016) tarkoitettuja tehtäviä, jos henkilön yksilöinti on välttämätöntä kyseisten tehtävien toteuttamisessa. Opetushallitus esittää harkittavaksi ja tarvittaessa hallituksen esityksessä täsmennettäväksi, voitaisiinko työntekijöiden yksilöivänä tunnuksena käyttää oppijanumeroa.

Opetushallituksen Varda-neuvonnasta vastaavalle yksikölle saattaa syntyä uusia tehtäviä, mikäli Valssi-käyttöoikeuksien hallinnointi toteutetaan Varda-pääkäyttäjien toimesta. Näiltä osin tulisi varmistaa, että Opetushallituksella on tarvittaessa riittävät resurssit käyttöoikeuksien hallinnointia varten.

Saari Heidi
Opetushallitus